

Svensk Energi

101 53 STOCKHOLM

Frågor om konkurrensen på elmarknaden

Elmarknaden är en av de marknader som Konkurrensverket har särskilt intresse av att fortlöpande bevaka. Marknaden präglas bl.a. av hög koncentration, ett utbrett samägande av produktionskapacitet samt av att nätmonopol och konkurrensutsatt verksamhet, t.ex. elhandel, i många fall bedrivs integrerat i samma koncern. Dessa omständigheter kan, som Konkurrensverket konstaterat i ett flertal sammanhang, sett ur konkurrenssynpunkt innebära risker.

Ni har i en skrivelse den 24 april 2006 uppmärksammat Konkurrensverket på att det kan finnas konkurrensproblem på elmarknaden som har koppling till prisbildningen i produktions- och handelsleden. I skrivelsen hänvisar Svensk Energi bl.a. till den rapport om förhållandena på elmarknaden som Energimarknadsinspektionen lämnade till regeringen i mars 2006. Av rapporten framgår bl.a. följande.

"Elhandelsföretagen anser det problematiskt att konkurrensen inte sker på lika villkor. Företagen med både produktion och elhandel anses ha möjligheten att använda vinster från produktionssidan för att återta marknadsandelar på elhandelsmarknaden."

Det förekommer även uppgifter om att de företag som äger de svenska kärnkraftsverken har begränsat utbudet av el för att påverka priset på elbörsen Nord Pool.

En samordning mellan företag som innebär att dessa gemensamt vidtar åtgärder för att påverka prissättning eller motverka konkurrens kan strida mot förbuden mot konkurrensbegränsande avtal enligt 6 § konkurrenslagen och art. 81 i EG-fördraget. Om det finns företag som har en dominerande ställning i konkurrenslagens mening i något led av en marknad kan förfaranden som innebär att konkurrenter stängs ute från marknaden vara förbjudna enligt 19 § konkurrenslagen och art. 82 i EG-fördraget.

Konkurrensverket har mot denna bakgrund beslutat att närmare granska om det finns konkurrensproblem på elmarknaden som har koppling till utbuds-förhållandena och prisbildningen på elmarknaden.

Er organisation omfattar företag som är aktiva på den svenska elmarknaden. Konkurrensverket ber er därför att besvara följande frågor. Under punkt 5 har ni möjlighet att i övrigt ge era kommentarer till utbuds-förhållanden och prisbildningen på elmarknaden.

1. a) Hur ser ni på möjligheterna för företag med verksamhet inom både elproduktion och elhandel att dra nytta av denna vertikala integration, t.ex. genom att överföra vinster från produktionsverksamhet till handelsverksamhet?
b) Har ni sett några tecken som tyder på att detta förekommer? Om ja, vänligen beskriv det ni iakttagit, när det inträffat samt ange vilka de berörda företagen är.
c) Beskriv även vilka konsekvenser detta får för övriga företag på marknaden.
2. Anser ni att de tre stora företagens samägande och samverkan i kärnkraftsföretag och vattenregleringsföretag påverkar utbud och prisbildning på elmarknaden eller era medlemsföretags möjligheter att agera på marknaden? Om ja, beskriv hur.
3. a) Hur bedömer ni era medlemsföretags möjligheter att konkurrera på elhandelsmarknaden i dagsläget?
b) I vilken form tror ni att dessa företag kommer att bedriva sin verksamhet om fem respektive tio år?
Svaren på delfrågorna a och b skall vara uppdelade så att i de fall medlemsföretagen har skilda synsätt skall de skilda synsätten framgå av svaret uppdelat på de olika grupperingarna. Även gruppindelningen skall i sådant fall redovisas.
4. Har ni några andra kommentarer vad gäller elmarknaden som ni anser kan ha betydelse vid en bedömning av om det finns avtal eller förfarande som kan stå i strid mot konkurrensreglernas förbud mot konkurrensbegränsande avtal eller missbruk av en dominerande ställning?

Vänligen ange om ni anser att några av de uppgifter ni lämnar bör omfattas av sekretess, och i dessa fall skälen till denna.

Ert svar bör vara Konkurrensverket tillhanda senast den 7 augusti. Svaret skall skickas till Konkurrensverket, 103 85 Stockholm eller till e-postadressen konkurrensverket@kkv.se.

Om ni har några frågor med anledning av denna skrivelse är ni välkomna att kontakta Marie Römpötti på telefon 08-700 15 29 (veckorna 28 – 29), Thomas Sundqvist på telefon 08-700 15 13 (veckorna 25 – 27 samt vecka 31) eller Christian Berger 08-700 16 55 (vecka 30).

Göran Karreskog

Marie Römpötti

Bilaga: Kopia av Svensk Energis skrivelse